

הישגי פורום קהלת בשנת תשפ"ה

25 ספטמבר 2025 |

1. קידום החלטות פרו-ישראליות בזירה הבינלאומית

צוות מיוחד של פורום קהלת, בראשותו של פרופ' יוג'ין קונטורוביץ', עבד באופן צמוד עם מקבלי החלטות מכל העולם על מנת לקדם שורת החלטות פרו-ישראליות חשובות, ביניהן:

- ביטול הסנקציות של הממשל האמריקאי על אזרחים וארגונים ישראלים המתנגדים להקמת מדינה פלסטינית.
- פרישת ארצות הברית מארגון אונסק"ו, אשר מתנכר לאתרי מורשת יהודיים ומתעלם מפשעי חמאס.
- החלטת מועצת הביטחון של האו"ם לסיים את פעילות כוח יוניפי"ל בדרום לבנון לאחר שבמשך שנים רבות לא מילא את תפקידו במניעת התבססות והתחמשות ארגון חיזבאללה.

2. טוב לאירופה, טוב לישראל

רפורמת 'מה שטוב לאירופה, טוב לישראל' מאפשרת ייבוא, ייצור ומכירה של מוצרים העומדים באסדרה האירופית ללא דרישות נוספות של תקן ישראלי ייחודי, ובכך מסירה חסמים, מגדילה את התחרות ומבטיחה הורדת מחירים ניכרת. המהלך עבר כמעט פה אחד בכנסת וזכה לתמיכה רחבה מכלל הסיעות, והוא מהווה אחד המהלכים החשובים ביותר אי פעם במאבק ביוקר המחיה בישראל. הרפורמה מבוססת במידה רבה על נייר המדיניות שכתבו רן פיטוסי, תרצה אטיה ומשה גורין ממחלקת הרגולציה שלנו, אשר שילבה עבודה מחקרית, ייעוץ ישיר ותרומה מקצועית בתקופה מאתגרת למדינה.

3. שיפור מערכת החינוך ואיכות ההוראה

מחלקת החינוך, בהובלתו של אברום תומר, פועלת לשלב מורים חדשים בבתי הספר באמצעות חוזים מיוחדים שאינם כפופים להסכמים הקיבוציים האחידים. המורים החדשים מיועדים להיות חוקרים צעירים וסטודנטים לתארים מתקדמים, בעיקר מתחומי ה-STEM, המעוניינים לשלב הוראה יחד עם פעילותם המחקרית והאקדמית, ובכך להיטיב עם תלמידי ישראל ולשפר את מערכת החינוך. הסכם עם ארגון המורים אמנם נחתם, אך הארגון עיכב את יישומו במשך זמן רב. בשבוע שעבר הודיע שר החינוך

כי היישום של המהלך יתבצע כבר בשנת הלימודים הנוכחית.

4. מאבק באקטיביזם של מערכת המשפט

הכנסת אימצה את המלצתנו לקבוע כי הוועדה למינוי שופטים לא תכלול יותר את נציגי לשכת עורכי הדין, כפי שהוסבר היטב בנייר עמדה מקיף על **אסדרת עורכי הדין בישראל** אותו כתב עו"ד יונתן גרין. זהו צעד אחד מרבים שמטרתם לחזק את הרשות המחוקקת והרשות המבצעת מול הרשות השופטת, אשר כיום מחזיקה בכוח כמעט בלתי מוגבל על פעולות הרשויות האחרות.

5. עידוד עלייה: הסרת חסמי רישוי מקצועי לעולים

רבים מיהודי התפוצות מתקשים לעלות לישראל בשל חסמים בירוקרטיים ברישוי מקצועי, ומי שבחרים לעלות על אף הקושי נאלצים לעבור תהליכים ארוכים כדי לקבל הכרה חוקית מתאימה. הפורום מיפה **חסמי עלייה שמקורם בחקיקה ובמדיניות**. בחודש פברואר האחרון יושמה מהפכת רישוי מקצועי לעולים חדשים בזכות עבודה משותפת שלנו עם משרד הקליטה ויתר המשרדים הרלוונטיים (בהתאם למקצועות השונים – דוגמת משרד הבריאות, משרד החינוך וכד'). בהזדמנות זו אנו מבקשים להודות לחברנו עו"ד אריאל ארליך, שהוביל את המאמץ המחקרי והיישומי בתחום במשך יותר מעשור, ולאחרונה סיים את עבודתו בפורום לטובת כס השיפוט כשופט שלום בירושלים.

6. הקשר עם התפוצות: פתיחת שערי האקדמיה הישראלית לסטודנטים יהודים

משרד התפוצות אימץ **תכנית ייחודית** שפיתחנו המזמינה סטודנטים יהודים מהתפוצות ללמוד בישראל בתנאים נוחים. תכנית זו תחזק את הקשר בין ישראל ליהודי התפוצות, את הקשר בין המוסדות האקדמיים והתעשייה הישראלית לבין האקדמיה והתעשייה בחו"ל. התכנית נכתבה על ידי פרופ' יובל סיני וענבל רץ-גילמור, והיא מקבלת משנה תוקף לאור העיונות האנטישמית הגואה בקמפוסים השונים בארצות הברית בפרט ובעולם המערבי בכלל.

7. סיום פעילות סוכנות אונר"א בישראל

הכנסת אישרה חקיקה האוסרת על סוכנות אונר"א לפעול בישראל וזאת ברוב של יותר מ-90 חברי כנסת, תוך יישום המלצות ממסמכי המדיניות שנכתבו על ידי ד"ר עמיחי מגן, אורי עקביה ונגה ארבל בשנים 2015 ו-2024, החושפים את מעורבותה של אונר"א בהסתה, שימור מעמד הפליטות, הנצחת דרישת השיבה וסיוע לטרור. מיד לאחר אישור החוק, הקמנו צוות מעקב ליישום חוקי אונר"א, המונה עשרות ארגונים ופעילים, כדי

לוודא שהחוק אכן מיושם בשטח. צוות זה ממשיך וימשיך לעבוד מול מקבלי ההחלטות על מנת לוודא שהחקיקה תיושם במלואה.

8. פטור מדיווח לעצמאים זעירים

רשות המסים אימצה את רפורמת עוסק זעיר שנהגתה לראשונה בנייר המדיניות שכתבו יונתן סורוצקין, גלעד גייבל וד"ר מיכאל שראל. המהלך נועד להקל על עסקים קטנים ועצמאים בתחילת דרכם. עד הרפורמה הייתה חובה להגיש דיווחים מסובכים ולשלם לרואי חשבון, לפעמים בסכומים גבוהים יותר מהמס עצמו – מה שגרם לרבים לוותר על פתיחת עסק או לעבוד בלי לדווח. התקנות החדשות מעודדות פתיחת עסקים קטנים ועיסוקים צדדיים, ובכך תורמות לחיזוק המשק.

9. דיפלומטיה ישראלית פרו-אקטיבית

צוות בראשותו של עו"ד אברהם של"ו פועל מול ממשלת ישראל על מנת לקדם פעולות דיפלומטיות אשר מחזקות את מעמדה של מדינת ישראל בעולם. בין פעולות אלה ניתן למנות את הדוגמאות הבאות:

- שר החוץ, גדעון סער, אימץ את **המלצת הפורום לסגור את הקונסוליה הצרפתית בירושלים**, אשר פועלת מול הרשות הפלסטינית בניגוד למוסכם. החלטה זו ניתנה בין היתר כתגובה לכוונת ממשלת צרפת להכיר במדינת פלסטין.
- פרסמנו נייר **מדיניות החושף את פעילות ארגון OCHA** האנטי-ישראלי שאמור להיות אמון על תיאום העניינים ההומניטריים בישראל. ארגון זה מוביל קמפיינים להטלת סנקציות על ישראלים, ובתגובה לפעילותו העוינת החליט שר החוץ לקבל את המלצתנו לשלול את אשרת השהייה של הממונה על הארגון בישראל.
- **הימנעות מהצטרפות לאמנה חדשה של ארגון הבריאות העולמי (WHO)**. הצטרפות לאמנה זו הייתה עלולה לפגוע בריבונותה של מדינת ישראל ולהזיק ליחסים עם הממשל האמריקאי שהחליט לפרוש מארגון הבריאות העולמי.

10. הקלה בהוצאת היתרי בנייה

בשנת 2014 כתבו חברינו אריאל ארליך וג'וני גרין נייר מדיניות **העוסק ברישוי אדריכלים בישראל**. לקח רק קצת יותר מעשור עד שאומצו כמה ממסקנות הנייר ובכללן המלצתנו לאפשר לאדריכלים להנפיק היתרי בנייה. בזכות מהלך זה, זמן ההיתר שניתן עד היום על ידי ועדות התכנון המקומיות התקצר מ-3 שנים לחצי שנה בלבד. להישג זה מצטרף הישג נוסף, כשהמועצה הארצית לתכנון ולבנייה הרחיבה את הפטור מהיתר בנייה גם למתקני אגירה קטנים, וזאת בעקבות אימוץ המלצת **נייר המדיניות מ-2017**, אותו כתבו עו"ד אביטל בן-שלמה, עו"ד שחר אבימור, קטיה קנוכלמן וד"ר יצחק קליין. החלטה זו

צפויה לעודד שימוש באנרגיה סולארית נקייה ולהוזיל את עלויות החשמל עבור הצרכנים.

11. ייעול רישוי עסקי מזון

משרד הבריאות אימץ את המלצותיו של **מחקר מקיף** משנת 2020 מאת אורי עקביה וברק הרשקוביץ, והודיע על יישומה של רפורמת רישוי עסקי מזון אשר מאפשרת הקלות רגולטורית למסעדות, בתי קפה ומזנונים, תוך שמירה על בריאות הציבור. הרפורמה כוללת מודל רגולציה שיקטין את הנטל על המסעדות ויחסוך להם, ולכן גם לציבור כולו, סכומים גדולים בכל שנה.

12. מאבק ברשות הפלסטינית

בג"ץ קיבל את העתירה שהוגשה על ידינו, הוציא צו על תנאי בהתאם לדרישתנו שמדינת ישראל תימנע מהעברת מסי הייבוא לרשות הפלסטינית בשל דיווחים כוזבים ובעבור סחורה שנמכרת בישראל דרך השוק השחור. בנוסף, אנו מנהלים מאמץ מתמשך למנוע את העברת האחריות על רצועת עזה לידי הרשות הפלסטינית, על הסכנות שבכך, כפי שהראינו ב**נייר המדיניות** שכתבו עו"ד ישי ריבלין, יגאל רם, בועז העצני ונגה ארבל.

13. עידוד התחרות בנמלים

בחודש מרץ 2025 נכנסה לפועל רפורמה רגולטורית מקיפה המאפשרת לכל חמשת הנמלים הישראליים בחופי הים התיכון לטפל בכל סוגי הסחורות. הנמלים החדשים קיבלו לראשונה אישור קבוע להפעיל את כל הרציפים שברשותם, צעד חיוני לעידוד השקעות בתשתית באותם רציפים. בכך אומצו המלצות **נייר המדיניות** שכתבו ד"ר יצחק קליין ופנחס אנצלוביץ.

14. בלימת הגדלות הרמטכ"ל

פורום קהלת פועל כבר מספר שנים, לצד שותפים משמעותיים מהחברה האזרחית, במטרה לצמצם מעקף בו מכשירים בדיעבד את הגדלת אחוזי הפנסיה התקציבית של רוב מוחלט של הפורשים מהצבא לאחר גיל 40. בזכות **עבודה מחקרית** יסודית בהובלתו של ד"ר מיכאל שראל, הנתמכת בסיוע משפטי מקצועי של מחלקות הליטיגציה וקשרי הממשל, רוב חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת תומכים בהמלצתנו להגיע להסדר הולם שימקד את הגדלת אחוזי הפנסיה בלוחמים ויחסוך מיליארדים רבים לקופה הציבורית. בנוסף, לאחרונה פסק בג"ץ כי ההגדלות כפי ששולמו עד היום אינן חוקיות

וייפסקו בסוף שנת 2025.

15. פתיחת שוק התחבורה השיתופית

שרת התחבורה הודיעה לאחרונה על החלטתה לאפשר הפעלה של שירות הסעות בתשלום במכוניות פרטיות. החלטה זו צפויה להגדיל את התחרות בשוק התחבורה הציבורית, להכניס שחקנים חדשים דוגמת Uber, להגדיל את היצע שירותי ההיסעים ולהוזיל את מחירי הנסיעות. בכך אימצה השרה את המודל לתחבורה שיתופית אותו הצגנו בנייר **מדיניות** מקיף שכתבו ספי קלר, צביה זיכרמן, מאיר בוחניק ואריאל ארליך, כבר בשנת 2017.

16. שידור ציבורי לטובת הציבור

שר התקשורת, שלמה קרעי, הציג מתווה חדש לעתיד תאגיד השידור הציבורי, הכולל את סגירת חטיבת החדשות ועידוד יצירת הפקות מקור. המתווה מבוסס בין היתר על המלצות **נייר המדיניות** שכתבו ד"ר יצחק קליין וניקולאי טלייסיניק. יישום ההמלצות צפוי לצמצם את מעורבות המדינה בתקשורת, לחסוך מאות מיליוני שקלים למשלמי המסים, לאפשר פינוי תדרים לתחנות רדיו פרטיות ולסייע ליצירת תוכן ישראלי מקורי.

בנוסף לכל אלה עסקנו בנושאים רבים, קטנים וגדולים, וזרענו זרעים לקידום מדיניות טובה יותר שבוודאי ישאו שפע פירות בשנים הבאות.